

Obliczenia trakcyjne pojazdu Renault Twingo 1 generacji

Michał Łukaszewicz (297696)

Spis treści

1	Wstęp	3
2	Dane pojazdu	3
3	Obliczenia	5
3.1	Siła i moc oporów ruchu w funkcji prędkości	5
3.2	Charakterystyka trakcyjna	7
3.3	Bilans mocy	8
3.4	Charakterystyka dynamiczna	9
3.5	Charakterystyka przyśpieszeń	9
3.6	Charakterystyka rozpędzania	11
4	Wnioski końcowe	12
5	Oświadczenie o samodzielności wykonania	13

1 Wstęp

Do obliczeń wybrano samochód Renault Twingo I 1.2 16v (kod silnika: D4F), rocznik 2001. Auto wyposażono w cztero-cylindrowy silnik rzędowy ustawiony poprzecznie o zapłonie iskrowym, pojemności 1149 cm^3 , mocy 55 kW przy 5500 obr/min. Silnik napędza koła przednie poprzez 5 biegową, manualną skrzynię biegów.

2 Dane pojazdu

Dane pojazdu zostały pozyskane ze strony internetowej *automobile-catalog.com*

Masa własna: $m_0 = 850\text{ kg}$

Dopuszczalna masa całkowita $m = 1260\text{ kg}$

Powierzchnia czołowa pojazdu:

$$A = 1.93\text{ m}^2$$

Współczynnik oporów powietrza:

$$c_x = 0.35$$

Współczynnik oporów toczenia

$$f_0 = 0.01$$

Przełożenia skrzyni biegów:

$$i_1 = 3.37$$

$$i_2 = 1.86$$

$$i_3 = 1.32$$

$$i_4 = 0.97$$

$$i_5 = 0.76$$

Przełożenie przekładni głównej:

$$i_g = 4.06$$

Sprawność układów mechanicznych:

$$\eta_M = 0.9$$

Moc silnika maksymalna:

$$P_s = 55\text{ kW dla } n_P = 5542\text{ obr/min}$$

Moment silnika maksymalny:

$$M_s = 105\text{ Nm dla } n_M = 3648\text{ obr/min}$$

Parametry opon

$$d = 155$$

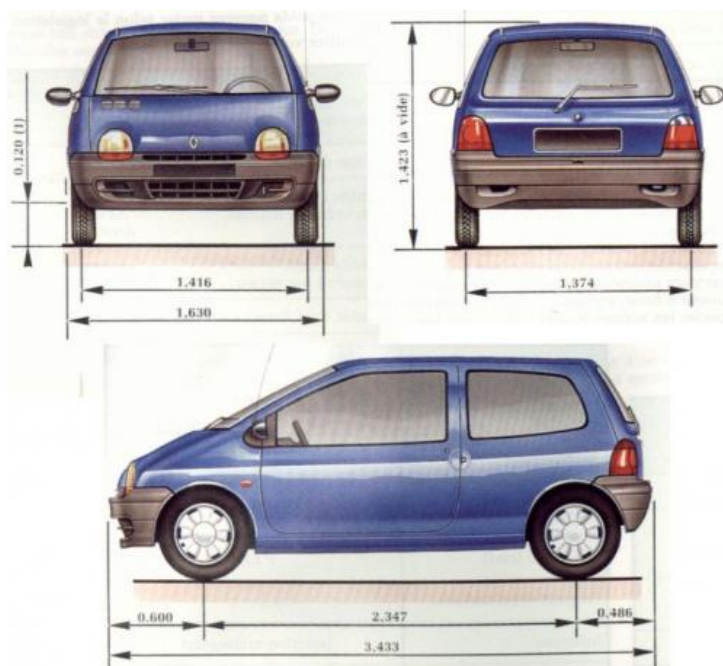
$$profil = 65$$

$$R = 14\text{ in.} = 356\text{ mm}$$

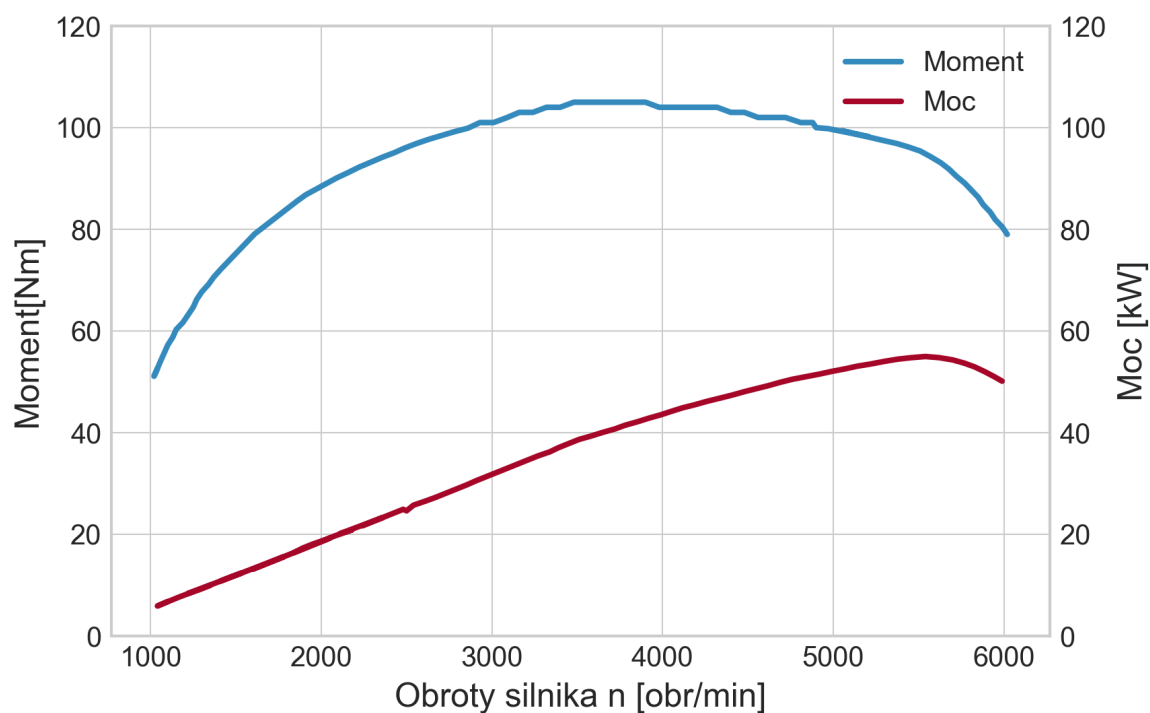
$$r_d = 0.97 \cdot (d \cdot profil + R/2) = 270\text{ mm}^1$$

---

¹J. Warczek, Metoda pomiaru proemienia dynamicznego koła samochodowego, 2010

Rys. 1: Renault Twingo I - wymiary²

Rys. 2: Charakterystyka silnika D4F

Dane do charakterystyki silnika zostały pozyskane ze strony internetowej *automobile-catalog.com* a następnie zdigitalizowane za pomocą programu *GetData Graph Digitizer*

²<https://www.autocentrum.pl/dane-techniczne/renault/twingo/i/>

3 Obliczenia

Obliczenia zostały wykonane za pomocą języka *Python* w środowisku obliczeniowym *Jupyter*

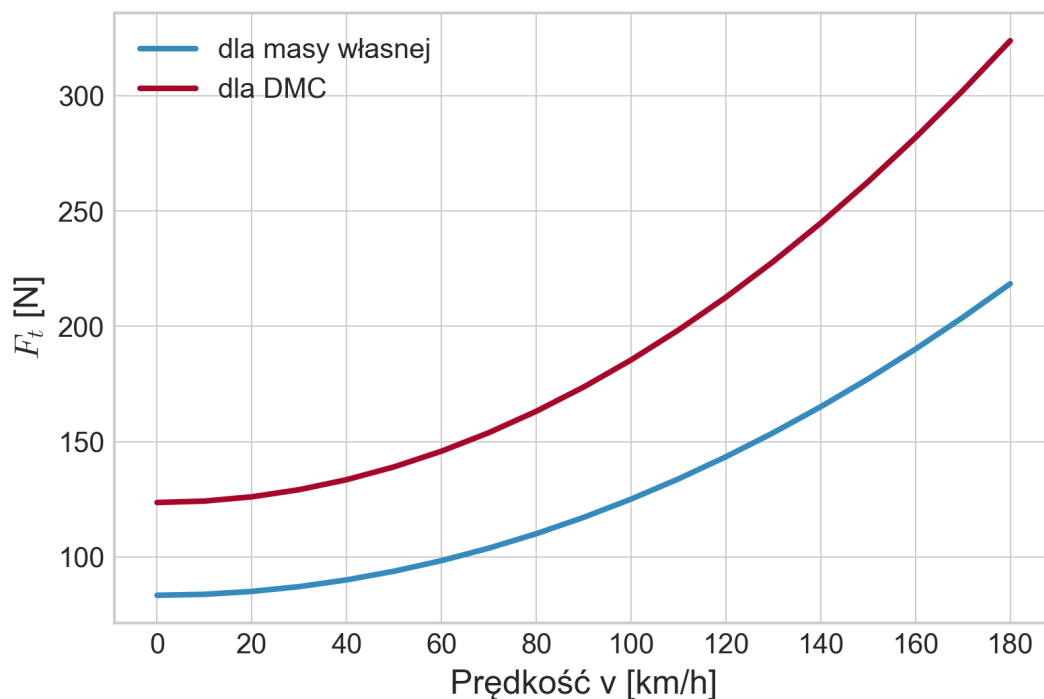
3.1 Siła i moc oporów ruchu w funkcji prędkości

Siła oporów toczenia

$$F_t = mgf_t \text{ [N]}$$

Współczynnik oporów toczenia

$$f_t = f_0(1 + k_v v^2) \text{ gdzie } k_v = 5 * 10^{-5}$$

Rys. 3: Siła oporów toczenia w funkcji prędkości jazdy

Siła oporów powietrza w funkcji prędkości

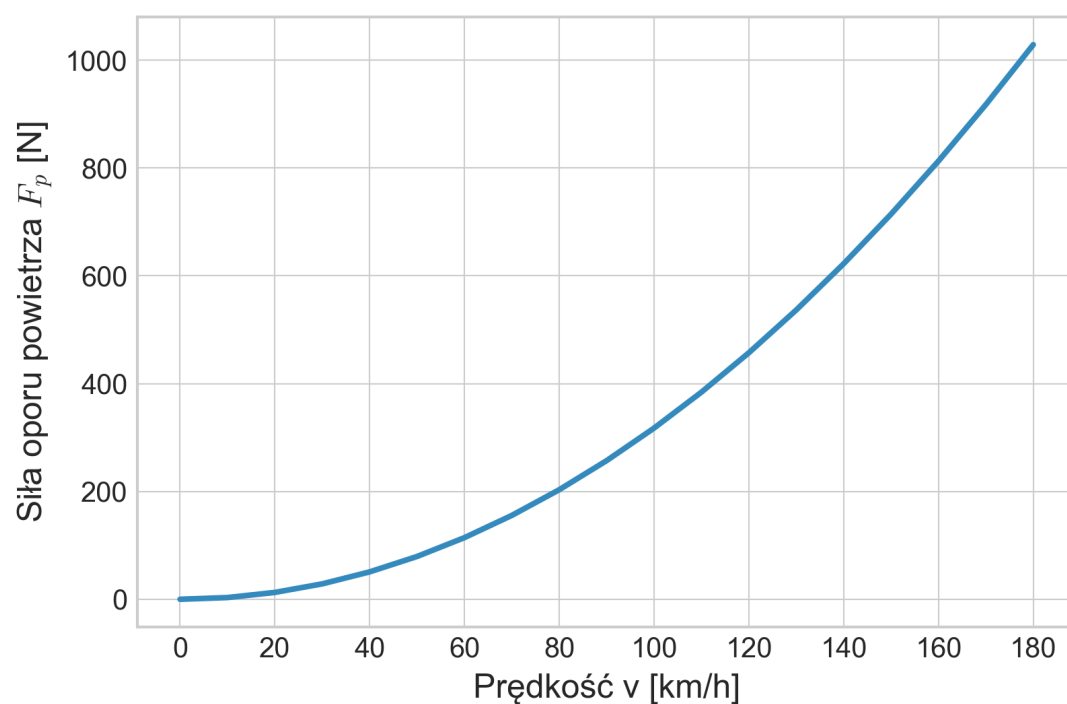
$$F_p = 0,047 \cdot A c_x v^2 \text{ [N]}$$

Siła oporów ruchu

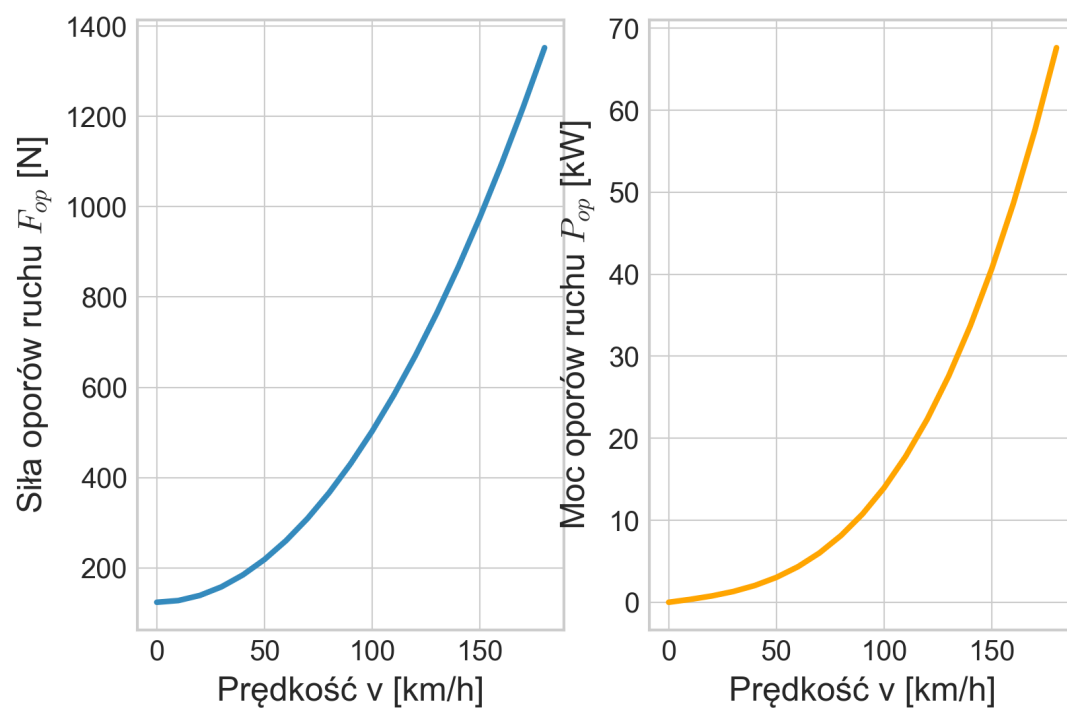
$$F_{op} = F_t + F_p$$

Moc oporów ruchu

$$P_{op} = F_{op} \cdot \frac{v}{3600} \text{ [kW]}$$

Rys. 4: Siła oporów powietrza w funkcji prędkości jazdy

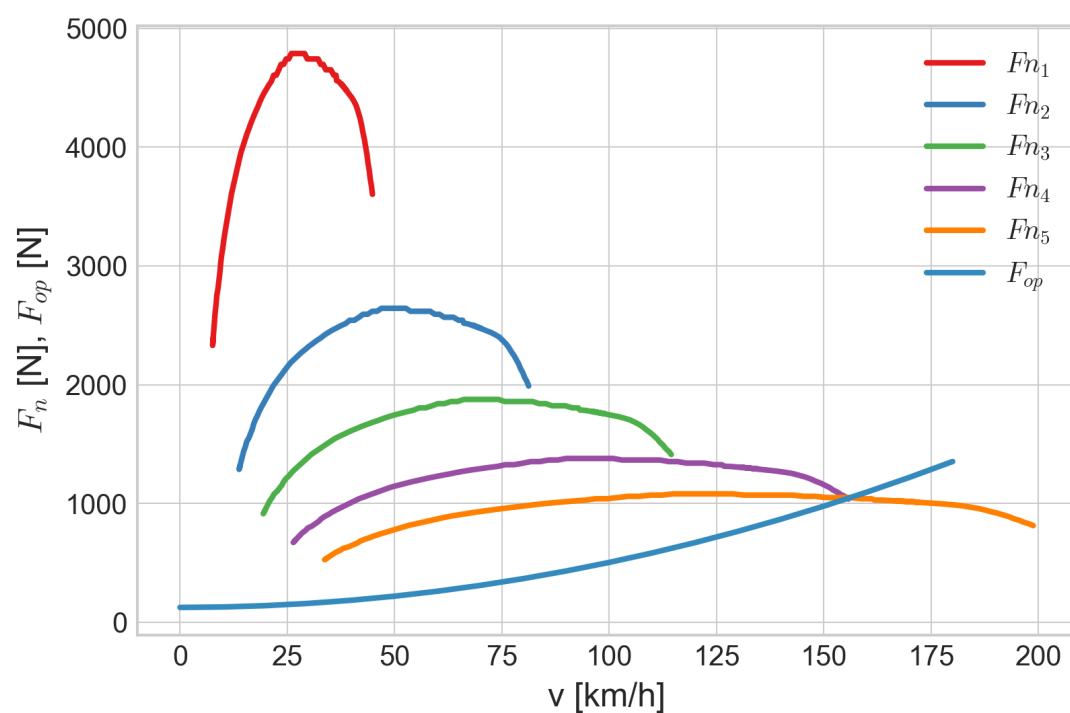
Rys. 5: Siła oporów ruchu i moc oporów ruchu w funkcji prędkości jazdy

3.2 Charakterystyka trakcyjna

Siła napędowa: $F_n = \frac{M_s i_g i_b \eta_m}{r_d}$

Prędkość jazdy: $v = \frac{r_d n_s}{2.65 i_b i_g}$

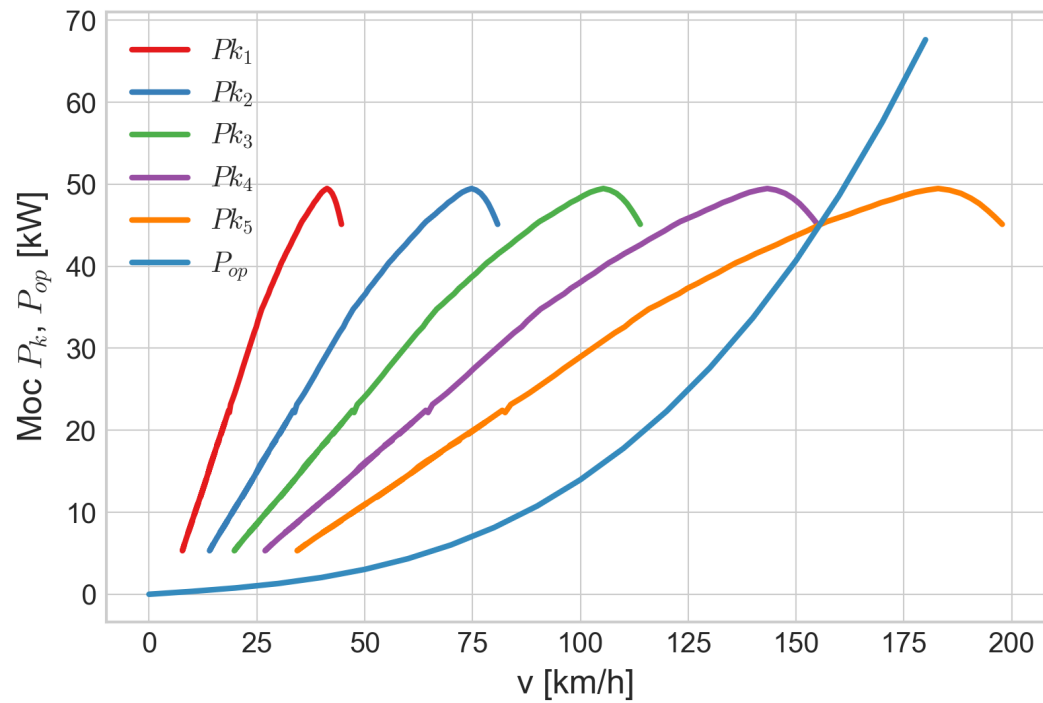
Wartości M_s i n_s z charakterystyki silnika

Rys. 6: Wykres trakcyjny

3.3 Bilans mocy

Moc na kołach: $P_k = P_s \eta_m$

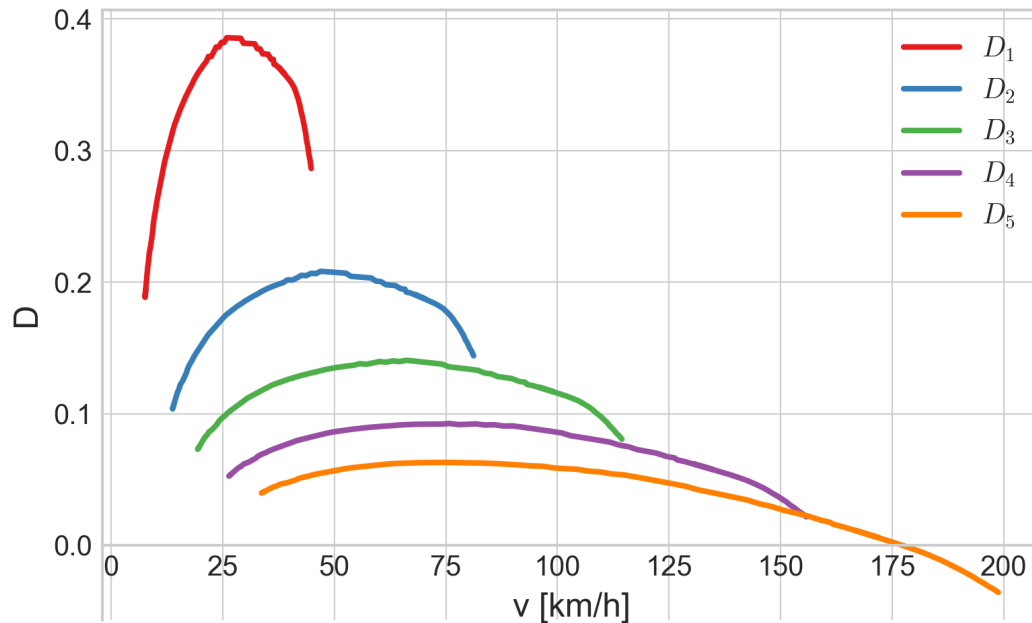

Rys. 7: Bilans mocy

3.4 Charakterystyka dynamiczna

Wskaźnik dynamiczny: $D = \frac{F_n - F_p}{mg}$

Rys. 8: Charakterystyka dynamiczna

3.5 Charakterystyka przyspieszeń

Wykres przyspieszeń uzyskujemy z zależności:

$$a = \frac{g}{\delta_b}(\nu D - f_t)$$

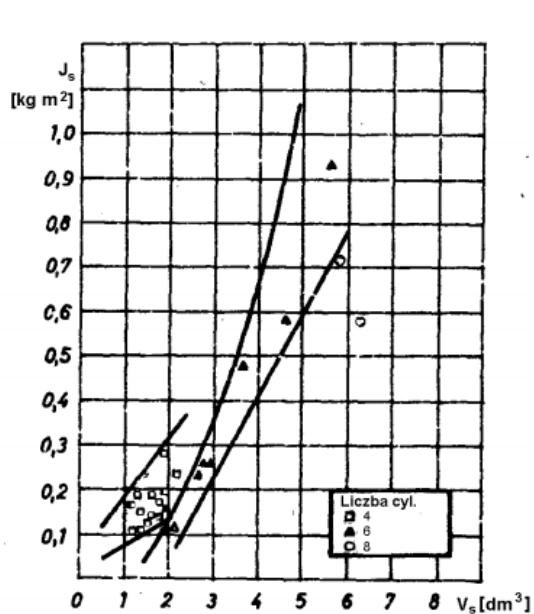
gdzie:

$$\nu = 0.95$$

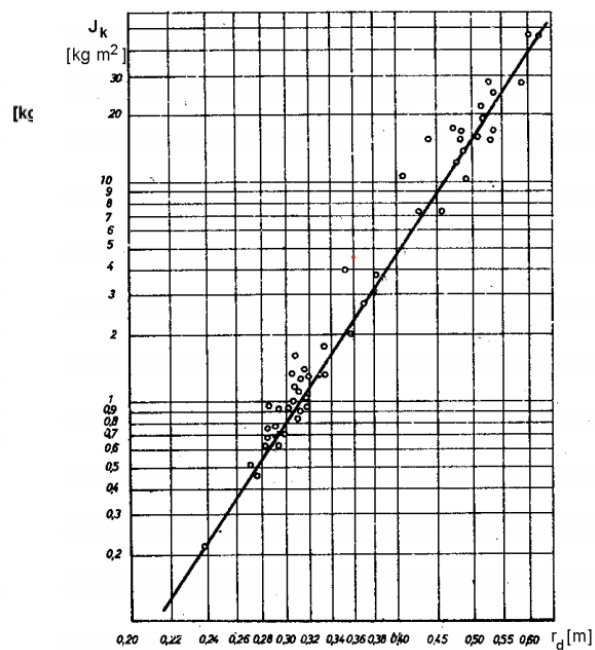
Współczynnik mas wirujących, uwzględniający współczynniki: δ_s - mas wirujących silnika, δ_k - mas wirujących kół.

$$\delta_b = 1 + \delta_s i_b^2 + \delta_k$$

Obliczenia współczynników wykonujemy dobierając z charakterystyk momenty bezwładności części wirujących silnika (J_s) i kół (J_k) (Rys. 8)

(a) Momenty bezwładności dla silników ZI

(b) Momenty bezwładności dla kół

Rys. 9: Krzywe doboru momentów bezwładności

Po dobraniu wartości:

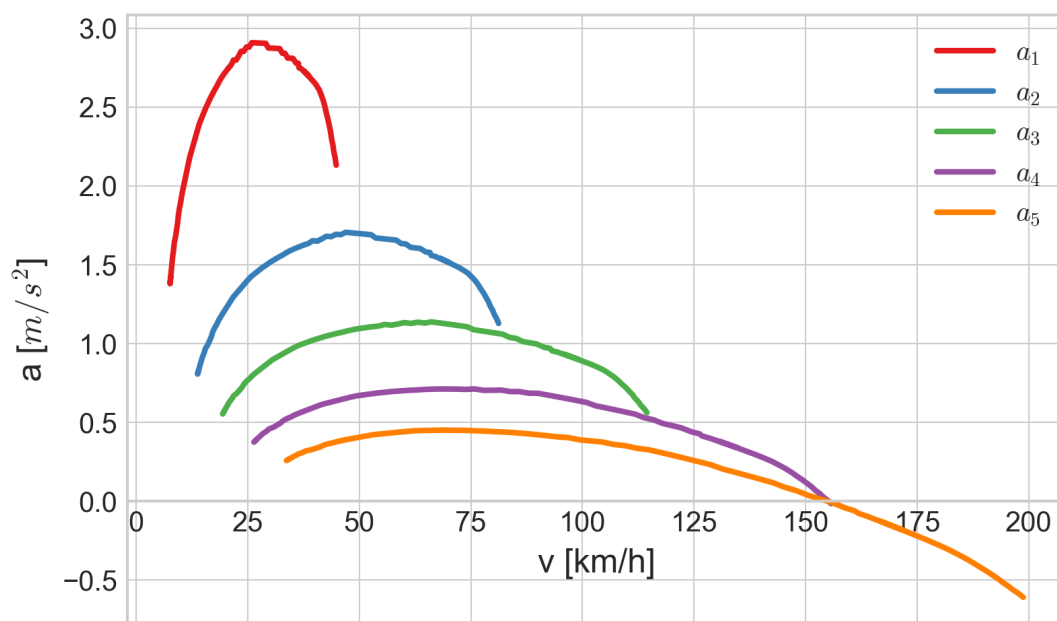
$$J_s = 0.1$$

$$J_k = 0.4$$

Obliczamy współczynniki:

$$\delta_s = \frac{J_s i_g^2 \eta_M}{m r_d^2}$$

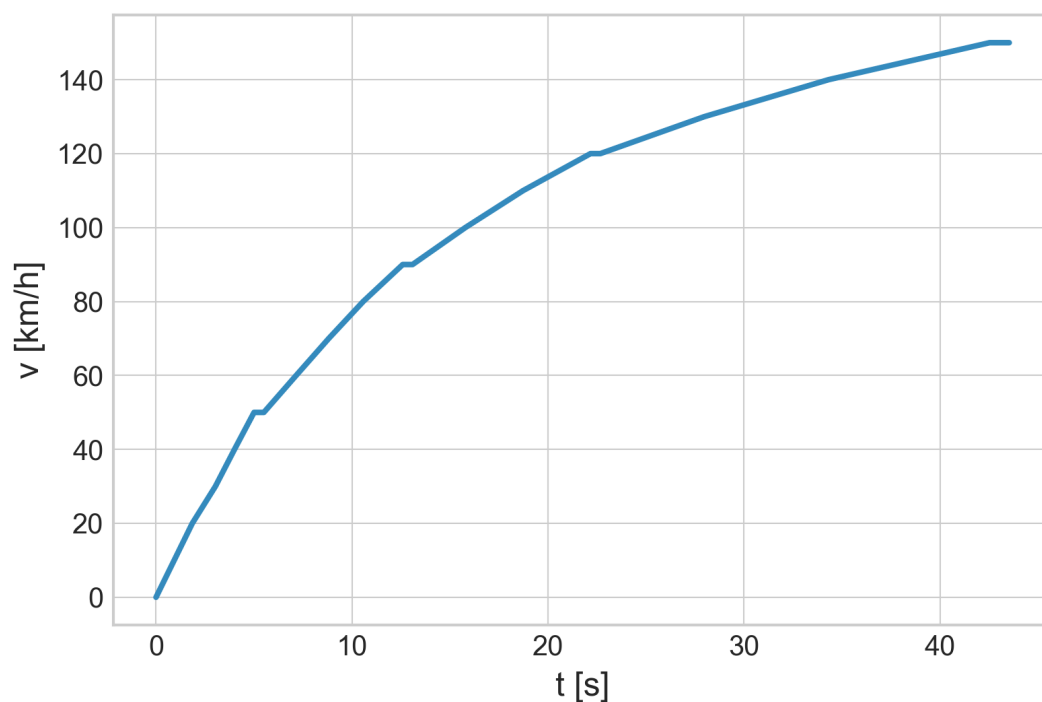
$$\delta_k = k \frac{J_k}{m r_d^2} \text{ gdzie } k - \text{liczba kół}$$

Rys. 10: Charakterystyka przyśpieszeń

3.6 Charakterystyka rozpędzania

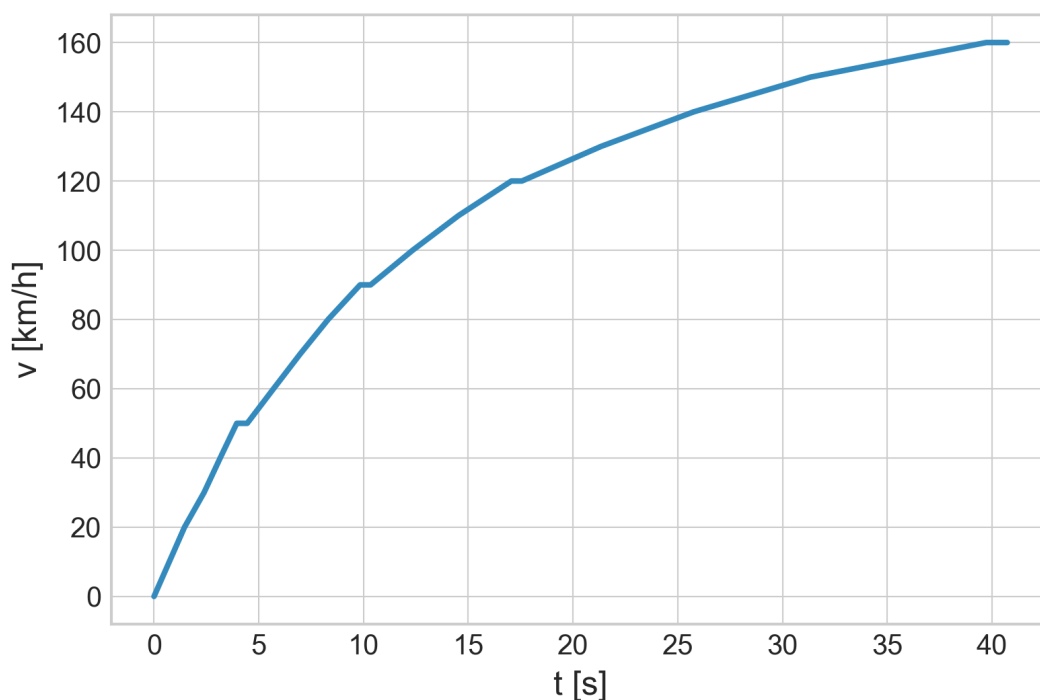
Do obliczeń przyjęto czas zmiany biegu $dt_b = 0.5$ s

Rys. 11: Prędkość w funkcji czasu dla rozpędzania

Z charakterystyki rozpędzania (Rys. 11) możemy określić czas przyspieszenia do 50km/h i 100km/h jako kolejno 5.5s i 15.78 s, są to wartości większe od spodziewanych jednakże wynika to z zastosowania dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu do obliczeń, gdzie w warunkach normalnych pojazd jest zwykle o około 200 kg lżejszy.

Po podstawieniu do obliczeń masy: $m_0 + m_{paliwa} + m_{kierowcy}$, zakładając pełny bak (40 l benzyny bezołowiowej 95, $\rho = 720 \text{ kg/m}^3$) i masę kierowcy 75 kg, otrzymujemy charakterystykę rozpędzania bliższą mierzonej empirycznie (Rys. 12). Pojazd rozpędza się do 100 km/h w około 12.3 s co jest bliskie parametrom podawanym przez producenta (11.1 s).

Rys. 12: Prędkość w funkcji czasu dla rozpędzania, dla masy z 40 l paliwa i kierowcą

4 Wnioski końcowe

1. Obliczone charakterystyki mają nieznacznie gorsze wartości niż charakterystyki dostarczone przez producenta, co może być spowodowane wykonaniem obliczeń dla dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu oraz niedokładnością graficznego pobrania danych z charakterystyki silnika.
2. Na podstawie charakterystyki trakcyjnej i bilansu mocy możemy określić prędkość maksymalną pojazdu na około 156 km/h, jest wartość zaniżona wobec danych producenta, co ponownie może być spowodowane obliczeniami wykonywanymi dla dopuszczalnej masy całkowitej.

5 Oświadczenie o samodzielności wykonania

Oświadczam że powyższa praca stanowiąca podstawę oceny osiągnięcia efektów uczenia z przedmiotu Pojazdy została przeze mnie wykonana samodzielnie.

Michał Łukaszewicz
297696

Literatura

- [1] S. Arczyński, *Mechanika Ruchu Samochodu*. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1994.